

بررسی تأثیر آوای قرآن کریم بر علائم حیاتی و فشار اکسیژن خون شریانی در بیماران بیهوش بستری در بخش آی سی یو

مینا شیروانی^{۱*}، راضیه میرزاییان^۲، آرش قادری^۳

گروه پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شهراکرد، شهراکرد، ایران؛^۲ بیمارستان ولیعصر (عج) بروجن، دانشگاه علوم پزشکی شهراکرد، شهراکرد، ایران؛^۳ اداره آموزش و پرورش استان چهارمحال و بختیاری، شهراکرد، ایران.

چکیده:

زمینه و هدف: قرآن کتاب آسمانی مسلمانان است که کل ابعاد حیات انسان را در بر می گیرد و طبیعتاً درمان بیماریها می تواند بعدی از ابعاد بیشمار آثار آیات قدسی قرآن باشد. هدف از این پژوهش بررسی تأثیر پخش آوای قرآن کریم به عنوان نوعی آرام بخش، بر علائم حیاتی و فشار اکسیژن شریانی بیماران بیهوش بستری در بخش آی سی یو می باشد.

روش بررسی: این پژوهش از نوع شبه تجربی و پیش آزمون-پس آزمون است که بر روی ۲۰ بیمار بیهوش بستری در بخش آی سی یو که از نظر سطح هوشیاری و علت کما تقریباً همگن شده بودند، صورت گرفت. آزمودنی ها به طور تصادفی به دو گروه مورد و شاهد تقسیم شدند. برای آزمودنی های گروه مورد، سوره یس با ترتیل منشاوی روزانه به مدت ۱۵ دقیقه از طریق هدفون ام پی تری پخش می شد. علائم حیاتی و فشار اکسیژن شریانی هر دو گروه پیش و پس از آزمایش ثبت می شد. نتایج از طریق نرم افزار SPSS و آزمون تی زوج تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: میانگین سنی آزمودنی ها ۳۵ سال و اکثر نمونه ها مرد با سطح تحصیلات دیپلم بودند. علت بستری شدن اکثر آنها تروما به سر بود. نتایج این مطالعه نشان داد که بعد از مداخله، میانگین فشار خون سیستول ($P=0/04$) و دیاستول ($P=0/05$)، تعداد نبض در دقیقه ($P=0/001$) و فشار اکسیژن شریانی ($P=0/04$)، در بیماران گروه مورد، نسبت به قبل از مداخله دارای تفاوت معنی دار است ولی این تفاوت در مورد تعداد تنفس در دقیقه و درجه حرارت از نظر آماری معنادار نبود.

نتیجه گیری: پخش نوای قرآن کریم باعث ایجاد تعادل در فشار خون و فشار اکسیژن شریانی بیماران می گردد. پس می توان از آوای قرآن به عنوان یک شیوه درمانی در ایجاد تعادل در علائم حیاتی بیماران بیهوش استفاده کرد.

واژه های کلیدی: آوای قرآن، بیماران بیهوش، علائم حیاتی، فشار اکسیژن شریانی، بخش آی سی یو.

مقدمه:

برای درمان بیماران استفاده می کرده اند و در متون مذهبی و اعتقادی مسلمانان نیز بر تأثیرات درمانی آیات قرآن تأکید شده است (۳-۲).

یکی از جنبه های اعجازگر کتاب آسمانی قرآن، تبیین حقایقی است که در زمان نزول آن برای اهل علم مکشوف نبوده و پیشرفت های علمی در قرون

قرآن کتاب آسمانی مسلمانان است که کل ابعاد حیات انسان را در بر می گیرد و طبیعتاً درمان بیماریها می تواند بعدی از ابعاد بی شمار آثار آیات قدسی قرآن حکیم باشد و وظیفه پزشکان مسلمان است که تأثیر این بعد را آشکار نمایند (۱). حکیمان مسلمان از آیات الهی

*نویسنده مسئول: بروجن- دانشکده پرستاری و مامایی- گروه پرستاری- تلفن: ۰۹۱۳۱۸۲۴۵۳۱. E-mail: shirvani@skums.ac.ir

عنوان یک محرک برای ایجاد پاسخ‌های فیزیولوژیکی و روانی در شنونده عمل نماید (۱۰-۸،۶).

نتایج مطالعه‌ای نشان داده که موسیقی درمانی یک مداخله مؤثر و بی‌خطر بر روی مشکلات بیماران از جمله کاهش استرس، تحریک‌پذیری، کاهش احساس تنهایی، بهبود خلق و تعدیل هیجانات می‌باشد (۱۰). یکی از زیباترین، دلنشین‌ترین، جذاب‌ترین و طبیعی‌ترین موسیقی‌ها، موسیقی روح افزای تلاوت قرآن کریم می‌باشد.

قرآن، دوی دردها و نسخه‌ای است که حقیقت آن، اقیانوسی بی‌کران می‌باشد و رسیدن به اعماقش جز برای ائمه هدی علیهم السلام میسر نیست. آنچنان شفا و آرامشی در نهاد این تحفه آسمانی نهفته است که آفریننده اش خود درباره آن چنین می‌گوید: «و ما آنچه از قرآن فرستادیم، شفاء و رحمت برای اهل ایمان است» (الاسراء ۸۲). امیرالمؤمنین (ع) می‌فرمایند: «درمان تمام دردها در قرآن وجود دارد». همچنین پیامبر (ص) فرمودند: هر کس درمانش را از قرآن کریم نگیرد خداوند او را شفا نمی‌دهد. امام باقر علیه السلام نیز می‌فرمایند: فی القرآن شفاء من کل داء (درمان هر دردی در قرآن کریم وجود دارد) (۳).

امراض، نتیجه عدم هارمونی در وجود فرد است و قرآن با قدرت معجزه آسای خود می‌تواند با برگرداندن هارمونی و نظم در بدن و روح، سلامتی را برای فرد مورد نظر به ارمغان آورد (۶).

تأثیر شگرف این نعمت الهی در درمان دردها تا جایی است که برخی از کشورها و مجامع دنیا برای درمان بیماری‌های روحی و جسمی بیماران به دعا و قرآن روی آورده‌اند. بگونه‌ای که هم اینک به لحاظ علمی نیز ثابت شده است که شنیدن صوت قرآن کریم، می‌تواند تنش‌های روانی را در انسان کاهش دهد (۱۱).

تأثیر آرام بخش شنیدن قرآن کریم در افراد عصبی و پر تنش به حدی است که ۹۷٪ این مشکلات کاهش می‌یابد. جالبتر آن‌که این نتایج مثبت در حالی به

و اعصار بعدتر، بر درستی آن صحه گذارده است. قرآن کریم آیات فراوانی در زمینه بهداشت و درمان و دانش پزشکی دارد و ممکن است در آینده مواردی کشف شود که ما هنوز به آن دست نیافته ایم (۴). در اینجا به برخی آیات قرآن درباره مسائل پزشکی اشاره شده است:

توجه به خوردن میوه و مواد غذایی پروتئین دار (واقعه ۲۱-۲۰) و (طور/۲۲)، تسهیل درد زایمان (مریم/۲۵)، شدت احساس درد توسط پوست (نساء/۵۶)، درمان موضعی بسیاری از بیماریهای پوستی در سرما (ص/۴۲)، اندوه و رابطه ی آن با کوری (یوسف/۸۴)، اشاره به زخمهای ناشی از عدم تحرک (کهف/۱۸)، تأثیر روانی رنگ سبز (رحمن/۷۶) (انسان/۲۱) و (کهف/۳۱)، وضو و پاکیزگی قسمتهایی از بدن که با میکروبها در تماس است (مائده/۶)، پرهیز از پرخوری (اعراف/۳۱)، غیر بهداشتی بودن تماس جنسی در حالت قاعدگی (بقره/۲۲۲)، اشاره به بیماری فراموشی در پیری (نحل/۷۰)، خاصیت شفا بخشی عسل و ساختن آن توسط زنبور ماده (نحل/۶۹) (۵).

با متمرکز شدن روی آیات قرآن می‌توان دریافت که این آیات دارای نظام عددی دقیقی است و شامل چیزی است که می‌توان آن را برنامه و یا اطلاعات نامگذاری کرد که این اطلاعات قادر به برقراری ارتباط با سلول ها است. امواجی که باعث نوسان و لرزش سلول ها به صورت طبیعی، فعال و مثبت می‌شود و نیروی مثبت سلول ها را افزایش می‌دهد.

قرآن عبارت است از امواج صوتی که دارای فرکانس و طول موج مشخص است، و این امواج رشته های نوسانی تولید می‌کنند که بر سلول های مغزی تأثیر می‌گذارد و باعث برگرداندن توازن و هماهنگی آن ها می‌شود که این نیز سبب افزایش چشم گیر نیروی دفاعی آن در مقابل بیماری ها می‌گردد (۷-۵،۳).

یکی از روش‌های غیر دارویی برای کاهش درد موسیقی درمانی به شمار می‌رود. موسیقی می‌تواند به

آزمودنی‌ها به طور تصادفی به دو گروه مورد و شاهد تقسیم شدند و برای گروه مورد، به مدت ۴ هفته سوره یس با ترتیل منشاوی، روزانه به مدت ۱۵ دقیقه از طریق هدفون ام پی تری پخش می‌شد. علائم حیاتی هر دو گروه شامل فشار خون سیستول و دیاستول، تعداد تنفس و نبض در دقیقه، درجه حرارت و فشار اکسیژن شریانی، قبل و بعد از پخش نوای قرآن ثبت می‌شد. نتایج از طریق نرم افزار SPSS و آزمون آماری تی زوج و کای دو تحت آنالیز قرار گرفت.

یافته‌ها:

نتایج حاکی از آن بود که میانگین سنی آزمودنی‌ها ۳۸ سال و بیشترین درصد نمونه‌ها مرد با سطح تحصیلات دیپلم بودند. علت بستری شدن اکثر آنها تروما به سر بود.

آزمون آماری تی زوج تفاوت معنی داری را بین مقایسه میانگین علائم حیاتی شامل فشارخون سیستول، دیاستول، درجه حرارت، نبض، تنفس و فشار اکسیژن شریانی در دو گروه مورد و شاهد قبل از انجام مداخله نشان نداد ولی بعد از مداخله آزمون تی زوج تفاوت معنی داری را بین مقایسه میانگین فشارخون سیستول ($p=0/04$)، دیاستول ($p=0/05$)، نبض ($p=0/001$) و فشار اکسیژن شریانی ($p=0/04$) در دو گروه مورد و شاهد بعد از انجام مداخله نشان داد (جدول شماره ۱).

همچنین در بررسی ارتباط بین برخی مشخصات فردی اجتماعی با تعدیل در علائم حیاتی، نتایج نشان دادند بین جنس ($p=0/001$)، سطح تحصیلات ($p=0/003$) و نمازخوان بودن ($p=0/000$) واحدهای مورد پژوهش با علائم حیاتی ارتباط معنادار آماری وجود داشت که این ارتباط درباره سایر مشخصات دموگرافیک معنادار نبود.

دست آمده است که بسیاری از این افراد حتی با زبان عربی آشنا نبوده و متوجه مفهوم آیات نمی‌شدند با این حال، با شنیدن آیات قرآن به آرامش می‌رسند و این به علت تأثیر فیزیولوژیکی قرآن بر سیستم عصبی آنهاست (۱۲،۷-۱۵). زیرا ثابت شده که سیستم اعصاب انسان به محرک‌های صوتی با فراز و فرودهای منظم، پاسخ مثبت می‌دهد (۷،۶).

قرآن درمانی یک فرآیند فعال است و در حال رشد فزاینده‌ای در کشورهای مختلف جهان و به ویژه در سال‌های اخیر است (۶). در قرآن درمانی همواره بر این امر تأکید گردیده است که اساساً قرآن در درمان اشخاص مبتلا به وضعیت‌های مختلف پزشکی کارآیی بسیاری دارد. در این راستا «دعا و معنویات» به عنوان روش درمانی در سایر کشورها نیز مطرح شده است؛ به طوری که در مطالعات مختلف، اثر درمانی آنها در بهبود بیماری‌ها مطالعه شده است. این مطالعات در بیماران قلبی-عروقی، مبتلا به آرتروز روماتوئید، حوادث عروقی مغز انجام شده است (۱۶،۱۵،۱۱،۹،۸).

از آنجایی که حس شنوایی قویترین حس از حواس پنجگانه بوده و آخرین حسی است که در بیماران بیهوش از کار می‌افتد بر آن شدیم تا تأثیر آوای قرآن بر علائم حیاتی و فشار اکسیژن خون شریانی در بیماران بیهوش آی سی یو را مورد بررسی قرار دهیم.

روش بررسی:

این مطالعه یک مطالعه مداخله‌ای از نوع شبه تجربی و پیش آزمون-پس آزمون است که بر روی ۲۰ بیمار بیهوش بستری در بخش‌های آی سی یو دو بیمارستان شیراز که از نظر سطح هوشیاری و علت کما تقریباً همگن شده بودند، صورت گرفت. مشخصات واحدهای مورد پژوهش از اطلاعات پرونده‌ها و مصاحبه با همراهان آنها جمع‌آوری و ثبت گردید.

جدول شماره ۱: مقایسه میانگین علائم حیاتی قبل از شنیدن آیات قرآن و بعد از آن در دو گروه مورد مطالعه

P-value	بعد از مداخله		P-value	قبل از مداخله		علائم حیاتی
	گروه شاهد	گروه مورد		گروه شاهد	گروه مورد	
۰/۰۴	۱۲۱/۴±۲/۱	۱۱۵/۴±۲/۴	۰/۶	۱۲۰/۴±۲/۱	۱۲۵/۵±۲/۳	فشار خون سیستول
۰/۰۵	۸۸/۸±۱/۶	۷۰/۸±۲/۲	۰/۴	۸۶/۴±۳/۲	۸۵/۵±۲/۲	فشار خون دیاستول
۰/۲۳	۳۷/۴±۲/۵	۳۶/۶±۱/۸	۰/۲۳	۳۷/۲±۱/۳	۳۷/۳±۱/۵	درجه حرارت
۰/۰۰۱	۸۹/۶±۳/۷	۶۹/۷±۳/۲	۰/۱۱	۸۶/۱±۳/۱	۸۸/۹±۳/۶	تعداد نبض در دقیقه
۰/۸۶	۱۷/۷±۲/۱	۱۴/۷±۱/۸	۰/۸۶	۱۶/۷±۳/۷	۱۶/۳±۳/۴	تعداد تنفس در دقیقه
۰/۰۴	۹۴/۶±۱/۳	۹۷/۹±۱/۷	۰/۳۴	۹۵/۹±۲/۸	۹۴/۵±۱/۸	فشار اکسیژن شریانی

داده ها به صورت میانگین ± انحراف معیار می باشند.

بحث:

تحقیقات و پژوهش‌های زیادی در زمینه تأثیر اعجاب انگیز آیات قرآنی در درمان بیماری‌های جسمی و روحی و تعدیل سلامتی انسان‌ها انجام گرفته است. نتایج پژوهش حاضر نیز نشان داد که گوش دادن به نوای آسمانی قرآن در تثبیت علائم حیاتی و افزایش فشار اکسیژن شریانی بیماران بیهوش در بخش مراقبت‌های ویژه موثر است.

میربافر (۱۳۹۰) نیز با مقایسه تأثیر موسیقی و نوای قرآن بر میزان اضطراب و علائم حیاتی بیماران قبل از عمل جراحی شکم دریافت که هم موسیقی و هم نوای قرآن بر کاهش فشار خون، تعداد نبض و تنفس و نیز کاهش سطح اضطراب بیماران تأثیر مثبت دارد و در این میان آوای قرآن موثرتر است (۱۷) که با نتایج تحقیق حاضر هم خوانی دارد. در زمینه تأثیر موسیقی بر علائم حیاتی نتایج متفاوتی در دسترس می‌باشد چنانچه Nilsson (۲۰۰۸) بیان کرد که موسیقی علائم حیاتی را تثبیت می‌کند (۸). ولی Wallace (۲۰۰۱) در تحقیق خود به تغییری در فشار خون و نبض و تنفس دست نیافت (۹) که این تفاوت‌ها می‌تواند به دلیل تفاوت در

نحوه انتخاب بیماران و تنوع در شرایط محیطی و فرهنگی باشد. یافته‌های تحقیق حاضر بیانگر این بود که شنیدن نوای قرآن بر کاهش فشارخون، تعداد نبض و افزایش فشار اکسیژن شریانی بیماران تأثیر دارد. با وجودیکه تحقیقات در زمینه تأثیر آوای قرآن کریم بر علائم حیاتی محدود می‌باشد ولی مجیدی (۱۳۸۳) با بررسی تأثیر آوای قرآن کریم بر کاهش سطح اضطراب قبل و بعد از انجام آنژیوگرافی عروق کرونر (۴) و ایلدر آبادی (۱۳۷۷) نیز با تعیین اثر صوت قرآن بر سطح اضطراب قبل از عمل جراحی قلب (۱۸)، نشان دادند افرادی که به تلاوت قرآن گوش داده بودند میزان اضطراب کمتر و علائم حیاتی طبیعی تری نسبت به گروه شاهد داشتند. که با نتایج تحقیق فعلی همخوانی دارد.

نتیجه‌ی تحقیق نیک بخت (۱۳۷۷) در اصفهان با عنوان تأثیر آوای قرآن کریم بر کاهش سطح اضطراب قبل و بعد از انجام اقدامات تشخیصی و درمانی بر روی ۸۰ بیمار نشان داد که میزان اضطراب بعد از انجام مداخله در گروه مورد کاهش یافته، اما این کاهش در گروه شاهد مشاهده نشد و نیز در گروه آزمون،

بر انواع بیماری‌ها و مشکلات موجود در جامعه انجام شود تا بتوان با انتشار نتایج این تحقیقات در جهان، توجه هرچه بیشتر دنیا را به اثرات آسمانی قرآن کریم در درمان بیماری‌ها جلب نمایم.

نتیجه‌گیری:

خداوند متعال هرآنچه انسان نیاز داشته در قرآن بیان کرده، برخی روشن و صریح است که مردم می‌فهمند، برخی اشاره ای است که خواص آن را درک می‌کنند بنابراین اگر دانشمندان علم طب به آیات قرآن وارد شوند و آن را بررسی کنند و اشارات را بگیرند می‌توانند مسائل نوینی را کشف کنند که جامعه به آن نیاز دارد و به تولید علم بپردازند.

آوای قرآن کریم به‌عنوان یک موسیقی عرفانی از بعد اعجاز بیانی بر حالات روحی و روانی انسان تأثیرگذار است. لذا با توجه به نتایج این مقاله می‌توان از آوای قرآن کریم به‌عنوان یک روش درمانی غیر دارویی سودمند برای تثبیت علایم حیاتی بیماران استفاده نمود. در صورتی که پزشکان با اثربخشی قرآن در روند بهبودی بیماران خود آشنا شوند، تحولی در کیفیت زندگی بیماران ایجاد خواهد شد. به طور کلی، در صورت فراهم شدن زمینه مساعد جهت انجام گسترده‌تر این نوع پژوهش‌ها و بررسی کارایی این روش‌های درمانی، می‌توان از کاربرد این شیوه‌ها در قلمرو درمان‌های طب مکمل سود جست.

تشکر و قدردانی:

بدینوسیله نویسندگان مراتب سپاس و قدردانی خود را از تمامی اعضای دست اندر کار به ویژه دانشجویان پرستاری شیراز و تمامی پرستاران و بیماران محترم ابراز می‌دارند.

میزان فشار خون سیستول و تنفس تعدیل یافته، ولی تعداد نبض و میزان فشار خون دیاستول در مقایسه با گروه شاهد، تغییر معنا داری نداشته است (۱۹). تفاوت در نتایج این مطالعه با تحقیق حاضر می‌تواند ناشی از اختلاف در سطح هوشیاری بیماران و انجام پروسه تهاجمی باشد. ایوان بقا (۱۳۷۵) و میر مولایی (۱۳۷۷) نیز در مطالعات خود به ترتیب نشان دادند آوای دلنشین قرآن کریم بر روی کاهش درد بعد از جراحی، درد سزارین و درد ناشی از زایمان می‌شود (۲۱،۲۰). امام باقر علیه السلام می‌فرماید: فی القرآن شفاء من کل داء (درمان هر دردی در قرآن کریم وجود دارد) (۳). تفکر طب اسلامی و روی آوردن به نقش معنویات در سلامت در کشورهای خارجی نیز رو به پیشرفت است. بر اساس مطالعات انجام شده توسط محققین دانشگاه هاروارد در سال ۲۰۰۶ معنویت نه تنها ریشه در عقیده فرد بلکه ریشه در تجربه فرد نیز دارد اگر شخصی فقط اعتقاد داشته ولی تجربه نکرده باشد بسیاری از فواید جسمی و روانی معنویت را از دست خواهد داد (۱۲).

در مطالعه‌ای که در واحد مراقبت‌های ویژه آمریکا صورت گرفت، پس از به کار بردن معنویت به عنوان طب مکمل توسط گروهی از پرستاران که در این زمینه آموزش ویژه دیده بودند، مرگ و میر بعد از عمل جراحی قلب باز از ۹٪ به ۵٪ کاهش یافت (۱۰).

با توجه به تمایل بیشتر به استفاده از روش‌های درمانی غیر دارویی جهت تسکین درد و مشکلات جسمی (۲۲) و اهمیت والای قرآن کریم در کشور ما پیشنهاد می‌شود تحقیقات بیشتری در رابطه با دستیابی به تأثیرات شگفت‌انگیز نوای قرآن کریم به عنوان یک درمان مکمل آسان و بدون هزینه و دارای تأثیر درونی

منابع:

1. Ghanei M. Quran: healer and preservation factor from diseases. J Quran and Medicine. 2012; 1(2):1-3.
2. Ghomi SH A. [Mafatihol Jenan. Mashhad: Astane Ghodse Razavi Pub; 1995.] Persian
3. Nikbakht NA. [Giving Help from Quran for Treatment of Disease. Tehran: Ghebleh pub; 1999.

4. Majidi SA. Recitation Effect of Holy Quran on Anxiety of Patients before Undergoing Coronary Artery Angiography. *J of Medical Faculty Guilan Univ of Med Sci.* 2004; 49 (13): 67-70.
5. Quran Kareem. Translated to Persian by: Makarem Shirazi (Ayatollah Alozma). Tehran: Hystory and Islamic Maaref Pub; 2001.
6. Maarefat MH. The Discipline and Rhytm in Quran. *J Mirase Javidan.* 1993; 3: 10-17.
7. Ansari JA, Negahban BT, Sayari AA, Aghamohammad HP. The effect of Quran sound on depression in patient hospitalization in psychiatric ward of Moradi hospital in Rafsanjan. *J Kordestan Univ Medl Sci.* 2005; 10: 42-48.
8. Nilsson U. The anxiety and pain-reducing effects of music interventions: a systematic review. *AORN J.* 2008; 87 (4): 780-807.
9. Wallace JH. The effects of music intervention on anxiety in the patient waiting for cardiac catheterization. *Intensive and Critical Care Nursing.* 2001; 17: 279-85.
10. Barrett B, Marchand L, Scheder J, Appelbaum D, Plane MB, Blustein J, et al. what complementary and alternative medicine practitioners say about health and health care. *Ann Fam Med.* 2004; 2(3): 253-9.
11. Karren KJ, Hafen BQ, Smith NL, Frandsen KJ. *Mind-body health: the effects of attitudes, emotions, and relationship.* 3th ed. San Francisco, CA: Pearson; 2006.
12. Byrd RC. Positive therapeutic effects of intercessory prayer in a coronary care unit population. *South Med J.* 1988 Jul; 81:826-829.
13. Robinson-Smith G. Prayer after stroke. Its relationship to quality of life. *J Holist Nurs.* 2002 Dec; 20:352-366.
14. Harris WS, Gowda M, Kolb JW, Strychacz CP, Vacek JL, Jones PG, et al. A randomized, controlled trial of the effects of remote, intercessory prayer on outcomes in patients admitted to the coronary care unit. *Arch Intern Med.* 1999 Oct 25; 159(19):2273-8.
15. Nikbakht NA. Quran Sound on Reduction of Pre and Post Diagnostic and Therapeutic Procedures Anxiety. *J Teb and Tazkieh.* 1998; 29: 78-84.
16. Matthews DA, Marlowe SM, MacNutt FS. Effects of intercessory prayer on patients with rheumatoid arthritis. *South Med J.* 2000 Dec; 93:1177-1186.
17. Mirbagher AN, Aghajani M, Shahshahani M. The effects of music and holy Quran on patient's anxiety and vital signs before abdominal surgery. *J Mashhad Nursing and Midwifery Faculty.* 2011; 1(1): 63-76.
18. Ildarabadi E, Saleh Moghadam AR, Elmi MS, Ghanbari b, Mazloom SR. Effect of listening to the Holy Koran on patients' anxiety before open heart surgery. *J of Mashhad Faculty of Nursing & Midwifery.* 2004; 5(17-18): 15-20.
19. Nikbakht NA. Quran Sound on Reduction of Post Surgery Pain. [MSc Dissertation]. Tehran, Tarbiat Modares Univ. 1994.
20. Mirmolae T. Comparison effect of Quran sound and music on the pain intensity in active phase of first stage labor in primipar women hospitalization in two hospital in Tehran. [MSc Dissertation]. Tehran University of Medical Sciences. 1998.
21. Ivanbagha R. effect of quran sound on the after c/s pain among referring patients to tabriz educational and therapeutic centers. Meeting of the Safe Mother. Tabriz, Iran. 4-6 June 1997.
22. Gagner T D, Yurkovich E E, Gargert M. Use of music therapy and other ITNIs in acute care. *J of Psycho Nurse Mental Health Ser.* 2001; 39: 26-37.

The Effect of Holy Quran Sound on Vital Sign and Spo2 in Unconscious Patients Hospitalized in the ICU

Shirvani M(MSc)*¹, Mirzaeian R(MSc)², Ghaderi A(MA)³

¹Nursing Dept., Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, I.R. Iran; Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, I.R. Iran; ³ Education and Training office, Chaharmahal & Bakhtiari Province, Shahrekord, I.R. Iran.

Background and aims: The Quran is the Muslim holy book that encompasses all aspects of human life and therefore treatment of disease could be one of aspect from infinite dimensions of verses of holy Quran. The aim of this study was to investigate the influence of the Holy Quran recitation player as a sedative, on vital signs and arterial oxygen pressure in unconscious patients admitted to the ICU.

Methods: This study used a quasi-experimental pre-test - post-test and was performed on 20 unconscious patients admitted to the ICU. The level of consciousness and coma were carried out identically. The subjects were divided randomly into two groups. For the case group, Sura Yasin with Menshavy Trtyl was played for 15 minutes daily through headphones. Vital signs and arterial oxygen pressure before and after the experiment was recorded. The results were analyzed by SPSS software with paired t-test.

Results: Results indicate that the average age of the participants was 35 years and the majority of subjects were male with a high school education. Most admissions were due to head trauma. The results showed that after the intervention, the mean systolic blood pressure (P=0.04) and diastolic (P= 0.05), pulse rate (P=0.001) and arterial oxygen pressure (P=0.04) in the treatment group, compared with before the intervention were significantly different, but the difference about the number of breaths per minute, and temperature was not statistically significant.

Conclusion: It can be used from listening to Quran sound as a complementary treatment for unconscious patients that can stable vital sing and physiological responses.

Keywords: Holy Quran sound, Unconscious patients, Vital signs, Arterial oxygen pressure.

---

*Corresponding author:

Nursing Dept., Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, I.R. Iran.
Tel:0098-9131824531, E-mail: shirvani@skums.ac.ir